

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 98. ANUL XV.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate contra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 2 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2. cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2. cr. v. a.

Sabiu, in 7/19 Decembre 1867.

Organisarea municipiului din Hatiegu.

No vine a crede ca pâna acum tôte Comitatele si municipiile orasiene din patria se voru aflá organisate; Hatiegu numai, acestu orasielu de spirit si colóre curatu romanésca, acésta capitala mica a intregului tinutu din valea cea romantica a lui Traianu, plina de vechile reminiscintie istorice a strabunilor nostri de gloriósa memoria; singuru numai Hatiegu, carele oftá de multu tempu dupa o organisare sistemisata, a municipiului seu, pre bazea egalei indreptátri spre a scapá de o anomalie atátu de nefericita, in carea s'a aflu de vre-o 3—4 ani incóce, se vede si se simte a fi asupritu chiaru acum in ajunulu organisárei sele. Afl semu si noi atáva din scól'a cea amara a esperiintei, ca voitorii nostri de reu seculari, priveau cu ochi invidiosi la acestu orasielu, si ca de le-arú succede aru dori fórte, sa-i stramute colóreá cea curata romana, ba de aru puté sa-i inee spiritulu celu ce contine in santuariulu inimci sele simtiemintele cele mai sublime si mai nobile de nationalitate, de dezvoltare nationala; ba din simptomele ce ni se ivira totu mereu de unu tempu incóce mai observasemu, ca acestu orasielu, pre calea denuntiárilor si a informatiunilor sinistre are a fi descrisu cu colorii cei mai negri la locurile cele inalte. Cu tóte acestea noi románii in naivitatea nóstra nu puteamu crede nici ne aflámu indreptátri a sperá ca informatiunile acestea o se traga dupa densele urmári atátu de daunóse pentru noi la actulu organisárei, ba credeamu ca inalulu regimu chiaru astadi candu ne aflámu intr'o situatiune politica atátu de delicata — ne va mangaiá si pre noi, lasandu-ne câmpu liberu spre a ne organisá dupa esemplulu altoru Comitete si municipii, candu eata ce se vedi! In 3 Septembrie a. c. ni se tramite in calitate de comisariu gubernialu L. Szilvasi proprietariu din Bretea romána, carele dispunendu convocarea reprezentantiei opidane, ne descopere intr'altele, ca pentru organisarea municipiului nostru — afara de instructiunea ministeriala, esmisa pentru organisarea celorlalte municipii din patria, mai are o ordinatiune guberniala speciala, datata inca din lun'a lui Decembre 1866, o ordinatiune ominósa, si decátu carea mai aspra si mai apasátore nu ne puteamu asceptá nici sub sistemulu celu greu ala absolutismulu trecut. Acésta ordinatiune exceptiunala numai pentru Hatiegu, prescrie numerulu membrilor, din cari e a se compune reprezentantia opidana viitóre, intr'unu modu atátu de neproportionatu, incátu fiindu omulu cunoscutu cu populatiunea locala de aci, cauta sa remana uimitu si infioratu. Eata dara ce contine acésta ordinatiune:

„Sa se compuna — dice — pentru opidulu Hatiegu o reprezentantia statátore din 30 de membri, si inca astfelu, cá din acesti 30 de membri, luanda in justa consideratiune capacitatea si deosebitele clase ale poporatiunei orasiului, statátore din negutiatori, meseriasi si economi, pre bazea egalei indreptátri nationali si confessionali sanctiunata si prin lege „numai“ 10 insisa fia permanenti dintre locuitorii de legea gr. or., iéra ceialti 20 membri sa se imparta intre celelalte trei confessiuni, dupa proportiunea impoporatiunei, bazea contributiunei si capacitate astfelu, ca din acei 8 sa fia rom. catolici, 8 greco-catolici si 4 reformati, cá asiá sa se faca incátu-va destulu si egalei indreptátri nationali si confessionali.“

Deci pentru cá sa putemu fi intielesi, pentru cá sa vedemu incátu tintédia mentionat'a ordinatiune gub. a face destulu egalei indreptátri nationali si confessionali — dupa cum se dice acolo, — lasámu cá sa vorbésca aci cifrele.

Neavendu la indemana alta conscriere statistica mai atentica, ne folosimu aci de cunoscut'a tabela statistica dupa numerarea oficiósa din an. 1857. de care tabela s'a folositu si diet'a transilvana din an. 1863.—64 credindu ca nimenea nu va cutezá a afirmá, ca dóra aceea s'aru fi lucratu in favórea románilor, mai observandu, ca cifrele si de atunci incóce s'au pututu incátu-va schimbá numai in proportiune egala, cáci nascerea si mórtéa nu cunosce nici diferentie nationala, nici desbinári confessionale. Asiá dara dupa amintit'a conscriere statistica, in Hatiegu se afla urmatórea proportiune: gr. orientali 858; gr. catolici 368; rom. catolici 215 si reformati 69.

Insa fiindu ca aci e vorb'a despre compunerea unei reprezentantiei opidane, la care influentiáza numai cei indreptátri dupa art. XXIII. de lege din an. 1847/8, care lege si de altmintrelea pentru orasie deschide o pórtá cátu de mare si larga pentru tóte semintiele din lume, pâna candu in Comitete pentru bietii tierani e cu multu mai stricta.

Deci dupa cum se va vedea mai la vale, spre a se pregati operatulu necesariu pentru organisare se facu o conscriere a alegatorilor indreptátri in 3 si 4 a curentei, prin o comisiune alésa si compusa din tóte confessiunile. In urm'a acesteia conscrieri se aflara 287 alegatori, dintre acesti'a dupa nationalitati: románi 234, iéra armeni unguri germani — toti laolalta 53, séu déca ne mai placea dupa confessiuni: alegatori gr. or. 185, — gr. cat. 49, rom. cat. 35, elv. reformati 18.

Acum postimu spune-ti-ne, incátu se face aci destulu egalei indreptátri nationala si confessionale? s. e. 185 alegatori de religiunea gr. or. se numere in comitetulu reprezentativu 10 membri, iéra 35 rom. cat., dintre cari o parte suntu neposessiu-nati aci se numere 8 membri etc. etc. Deci eata cum se cugeta a se face destulu egalei indreptátri nationala si confessionale. Ce era acum dara de facutu, decátu cá comitetulu reprezentativu adunatu in 3 Septembrie a. c. sub presidiulu dlui Comisariu gub. Sz. se faca propunerea pentru asternerea unei reprezentatiuni la in. gub. spre a se modificá asta ordinaciune, cu carea dupa cum amintiremu mai susu se face o exceptiune atátu de aspra, eschisivu numai pentru Hatiegu, cá candu acestu municipiu, ori sa vorbimu mai la intielesu, cá candu hatieganii aru fi comisu Ddieu scie ce trima de infidelitatete*). Representatiunea se facu, — dara in locu cá sa aflámu mangaiere, in locu cá inalulu regimu sa se fia informatu despre adeverat'a stare a lucrului ni se resolvédia negativu din lun'a lui Octobré a. c. Si asiá dispusetiunea exceptiunala mentionata remane nestramutata.

Deci comisariulu gubernialu Szilvasi, dispune ca pentru inceperea afacerilor privitóre la organisare sa se adone din nou comitetulu reprezentativu pre diu'a de 27 Novembre; comitetulu se aduna dimineti'a la tempulu seu si asceptá cu nerabdare pâna la amédi — la 12 óre. — Comisariulu in sa de-si era asceptatu nu se ivi, ci sub tempulu acest'a adunandu la sine in birtu pre toti nerománii — buni — rei cum i-a gásitu, spre a conferá cu d-loru, cine scie despre ce cause, — fára a fi avutu locu in acea conferintia vre-unu sufletu de románu. Comitete adunatu astfelu la loculu si la tempulu seu se disolvá, dara se convocá si se aduna pre diu'a urmatóre 28 Decembre, candu vediendu ca nu mai este sperantia de ajutoriu si mangaiere, aducendu-ne aminte de cuvintele marelui barbatu magiaru Deák, carele dicea odata, ca dreptulu datu de amana de voie buna nu se mai

póte recastigá, dara recastig'area dreptulu lautu prin sila e rezervata si preste sute de ani, inainte de ce amu fi pasitu la meritulu lucrului, fáuremu in protocolu o observatiune in sensulu: ca comitetulu reprezentativu privesce cu adenca mahnire si parere de reu acésta mesura a inaltului regimu, prin carea singuru numai pentru acestu municipiu se face o exceptiune si o abatere dela instructiunea generala esmisa pentru organisarea tuturor municipieloru din patria, si ca asiá Comitetele reprezentativu numai in contr'a vointiei si a convergerei, sele pasiesce la actulu organsárei. Dupa acésta se alésa comisiunea pentru conscrierea alegatorilor, despre carea amintiramu mai susu. Deci ce cale ne mai remase alta decátu numai a ne mai adresá inca si cátra dieta, ca asiá cel'u putinu se ne potemu salvá consciintia curata, ca amu fácutu totu ce a statu in putintia; iéra de aci incolo nu ne a mai remasu alta nimicu, decátu a suferi cu statornicia stoica si a spera dela Domnedieu si dela timpu indreptarea trebiloru spre mai bine. Nu ne aflámu competinti, nici cutezámu a dá sfaturi inaltului regimu, actuale, candu si asiá vedemu ca pre noi nimenea nu ne asculta, nu ne incrésta candu si asiá vedemu ca pentru noi románii suntu rezervate numai necasurile si greutátile patriei, iéra de bunatátile ei se folosescu altii, ne oprimu aci numai la cuvintele celui mai celebru patriotu si barbatu de statu Szecseni, carele in opulu seu intitulatu „Hunia“ astfelu vorbea odinóra: Locuitorii Ungariei — dicea elu — suntu de mai multe limbi, de mai multe religiuni. Tolerantia in sa tolerantia nasce, si de aceea regimulu imperiului austriacu in intieptiunea sea profunda nu póte face vre-unu bine mai mare, decátu a nu partini pre nici o religiune spre apesarea altei religiuni.“ La care s'aru mai putea adauge in diu'a de astadi si aceea, ca se nu partinésca pre nici o natiune spre apesarea altei natiuni. Cáci pâna candu unii voru fi tractati cá fii de predilectiune, iéra altii condemnati cu dispretiu, nici ca se póte sperá la prosperarea patriei comune, si cu atátu mai putinu la impaciunea si deslegarea norocósa a cestiunei nationalitátiloru, cea de o necesitate atátu de imperativa. Candu se va intemplá dara la noi organisarea, candu se voru alege reprezentantii comunali pre capt'a octoieiei, despre acésta nu avemu pâna astadi nici o incunosciintiare positiva. Vomu vedea.

Hatiegu, in 12 Decembre 1867.

Mai multi.

Evenimente politice.

Sabiu, 6 Decembre.

Ambe casele senatului imperialu a desbatutu asup'ra complanárei finantiale. Unele foi oficióse si promitu ca lucrulu va sa ese bine si incepu a vesti in lume ca constitutionalismulu nu mai are de a se teme nimic'a in nici un'a din partile imperiului.

In diet'a Ungariei desbaterea asup'ra legi despre detori'a statului decurge inca, cu tóte aceste e putina sperantia ca legile aceste ce suntu in desbatere se voru terminá inainte de serbatorile craciunului.

Scirea adusa de „Zkt“ ca delegatiunile se voru aduna in Pest'a o deminte „Pester Loyd“. Adunarea va fi in Vien'a si localulu va fi, dupa cum mai amintiserámu odata, in edificulu cancelariei aulice foste a Ungariei.

Sladiulu conferintiei europene e totu asiá de nechiaru cá si in trecutu. Diaristic'a nici nu lasa conferint'a sa móra, nici o póte inviá ca sa ajunga la unu resultatu.

Sabiu 5 Decembre (Univers. nat.) In sambet'a trecuta a tinutu universitateá nat. siedintia publica, carea se incepu la 10 1/2 óre inainte de amédi.

*) Cátu de bine aru fi, candu deputatulu orasiului Hatiegu aru fi de fatia la dieta spre a aperi interesele si drepturile alegatorilor sei, Red.)

Dupa verificarea protocolului din *siedinta* treapta (23 Nov.) pune presedintele mai multe propuneri la ordinea zilei. Cea dintâi e a deputatului Kapp (Sabiu) carele propune decisiunea de a se ruga ministeriului reg. de interne, pentru o resolutiune câtu mai curenda la reprezentatiunea universitatii din 1863, cu carea s'a fostu asternutu spre pr. in. sanctionare „unu statutu despre liniile fundamentali pentru regularea afacerilor comunale in tier'a sasilor.“ In legatura cu acesta propunere se aduce alta subscrisa de deputatu Seghisierei Theil că sa se alega din simulu universitatii unu comitetu de 7 membri si acestia sa faca unu proiectu, pentru alegerea corespunditoare tempului, asemenea pentru compunerea si activitatea :

- a) comunitatilor,
- b) adunarilor scaunale si districtuale si a
- c) universitatii.

Dupa ce Kapp i-si motiveza propunerea, deput. Bistritiei Fluger doreste ca pentru partea formală a propunerei sa se alega o comisiune de trei, carea sa-si dea mai târziu prin unu raportu parerea. Se decide dara alegerea acestei comisiunii inca in *siedinta* acesta dupa terminarea celorlalte ordine de zile.

Urméza acam alta propunere din partea ambilor deputati ai Seghisierei (Müller, Theil), cu privire la instructiunea ce o au din partea scaunului respectivu, si adeca :

considerandu: a) ca multe casse cercuale suntu impoverate cu spese nesuportabile; b) ca natiunea si mai inainte au spriginito cassele cercuali din prisosele averei ei; c) ca acum s'aru afla prisose de acestea,

Universitatea sa decida: că, dupa acoperirea speselor sistemisate pentru cassele natiunali din remasitiile casselor, dupa putintia, sa se licuideze incurgerea contingentelor sistemisate de mai inainte in cassele cercuali cu scopu de a-si acoperi lipzele lor. Licuidarea sa se faca dupa mesur'a indreptatirii cercurilor.

Müller spriginesce propunerea acesta, aducandu-o in legatura cu acele de mai inainte si dice ca pre candu cele suntu de natura de a largi drepturile politice ale comunitatilor, pre atunci prin propunerea din urma se voru ajuta (acelesi) materialicesce.

Totu deputati propunetori din urma, luandu in consideratiune, ca in tempulu de fatia junii prevediuti cu putine mijloce nu suntu in stare de a intemina greutatile materiale ale studialui mai inaltu; ca averea natiunala si mai inainte s'a intreabintiatu pentru inaintarea culturii si ca si acum aru fi in stare a continua stipendiarea junilor a se licuida stipendiele sistemisate din restu-

rite cassei in bani gat'a, pentru studenti la institutetele mai inalte si adeca pentru de acei ce studieza drepturile inclusiv cursulu practicu.

Acesta propunere se indruméza la comisiunea bugetaria.

Dupa aceea urméza urmatorea propunere :

Inclit'a Universitate natiunale s'a vediatu motivata la anulu 1851 a dedicá pentru instructiune si scopuri scolare din averea natiunala cardinala si a siepteloru judetie o suma anuala de 50,000 fl. m. c.

Considerandu ca :

1. dotatiunea acesta insemuata din averea natiunala comuna e dedicata numai instituteloru de instructiune, evangalice laterane, si ca prin urmare e numai spre folosulu acelor'a,

2 aceste institute de instructiune dotate in unu modu asiá de bogatu suntu natiunali si confessiunali proprietatez natiunii saesci si a bisericei evangelice, — considerandu

3. ca in tinutul teritoriului reprezentatu in inclit'a Universitate natiunala se afla si alte institute de alta natiunaltate si confessiune, lipsite de ajutoriu, ba cari din lips'a de dotatiune suficienta nici nu potu sa ajunga tote scopurile loru privitoare la instructiune si cultura, — si permite scrisulu a face urmatorea propunere :

Inclit'a Universitate natiunala sa decida :

1. Inclit'a Universitate natiunala sa fia gat'a a ajutat din averea intréga natiunala si pre celelalte institute de cultura si instructiune, române si ungare, aflátore in tinutul fundi regii;

2. Inclit'a Universitate natiunala destina spre scopulu acesta pentru gimnasiulu superioru gr. or. românu dela Brasiovu si pentru celu nng. reformatu ierasi gimnasiu superioru, dela Orestia, unu ajutoriu anualu de câte 5000 fl. v. a.

Sabiu 30 Novembre 1867.

Ioanu Hani'a inp. deput. Scaunului Mercuri (A mai subscrisu: Dr. Eugeniu Trauschenfels m/p. dep. scaun. Mercuri. Ignatiu Nagy m/p. deput. Orestiei. Hanni'a (in limb'a româna). Inclit'a universitate natiunale! Candu mi-am luat libertatea a face propunerea tocm'a cetita si spriginita de prestimatii mei damni colegi, Dr. de Trauschenfels si judele regescu si deputatulu Orestiei, Nagy, am fostu condusu de acelasu cogetu si de aceiasi tendintia, carea a induplecatu pre universitatea din anulu 1851 a dedicá din averea intréga a cercurilor reprezentate aici, o dotatiune de 50,000 fl. m. c. anuali pentru scopuri scolare si de instructiune. Amu fostu condusu adeca de cogetulu la cultura, pre carea stimatulu d. deputatu alu Seghisierei Theil in responsulu seu la deschiderea conflusului de fatia slu universitatii o a asemanatu forte potrivita cu puntea carea deschide calea natiunilor contra natiuni.

Eu, domnii mei, amu făcutu propunerea acesta modesta, in urm'a carei din tocm'a numit'a avere a cercurilor reprezentate aici, si celorlalte institute de cultura nesasesci, din tinutul acestoru cercuri, anume gimnasiulu superioru gr. or. din Brasiovu si celu ung. reformatu din Orestia sa li se destine subventiune anuala in o suma, carea in proportiune cu dotatiunea pentru institutetele sasesci e de parte de a se puté asemaná.

Permiteti-mi, domniloru, ca sa nu pasiescu inaintea dv. cu enumerare de fapte, cari tuturor suntu bine cunoscute, permiteti-mi, ca sa nu atingu situatiunea politica si sociala a româniloru acestei tieri dinainte de 1848. Reminiscintie amare si pline de simtiemintele cele mai dureroase suntu aceste; ele suntu ale trecutului, puternicii carui sa le respunda.

O impregiurare nu potu sa lasu neatinsa. Români nu numai pâna in gátu a fostu favoriti in lanturi grele. Si ochii liau fostu legati si urechile astupate, cu puterea, ca sa nu véda, sa nu auda; gur'a li-a fostu infundata ca sa nu póta vorbi si ca sa nu póta dá vre-unu tipetu de vaietare; nu numai ca i fura incuiate tote usile dela tote institutetele publice din tiera, la cari usi a batutu româniloru de atâtea ori, ci in cele mai multe casuri i s'a incuiatu usi'a chiaru si dela scólele cele mai elementari satesci. Déca asiá dara, pre lângá o stare asiá precaria anulu 1848 afla pre românu, in privint'a culturii inapoi'a celorlalte natiunaltati, elu de buna séma nu póta vin'a. Dara nu numai spiritalminte a sflatu anulu 1848 seracu pre românu; pentru ca asudorea lui nu era a lui, toti o imparitiau si se ingrasiu din ea dupa póft'a inimei.

Dupa ce vocea tempului a luat de pre români lanturile sclaviei, grigi'a loru cea dintâi fu de a a lergá dupa natiunile, cari prin favorea impregiurariloru erau cu multu mai inaintate in cultura; ei au simtitu necesitatea imperativa de a creá scólele si institutetele loru mai inalte proprie. Mai nu e comuna româna in tiera, carea sa nu aiba propri'a, durere insa nu de ajunsu dotat'a scóla, intre cari mai multe scóle capitale normale; ceea ce e mai demnu de lauda si mai imbucuratori au făcutu comunele bisericesci gr. or. din Brasiovu. Din modestele mijloce proprii, prin contributiunea privatiloru, au radacatu ei unu edificiu frumosu de scóla, carele de doi ani incóce cuprinde in sine unu gimnasiu superioru publicu, completu, lângá care se afla o scóla normala capitala si o scóla de fete. De ore-ce inse acestu institutu făcutu cu atâtea sacrificii nu numai nu are dotatiune suficienta, dara e si multu datoriu, mi amu permis, in prim'a linia, a face propunerea in favorea lui.

Domnii mei! Dvóstra insi-ve ve-ti binevoi a recunósce cá noi români in genere, si fratii nostri cei bravi brasioveni in specie, amu făcutu mai preste

FOISIÓRA.

Rasvanu Voda. *)

Alta data, candu noi amu publicatu scrierea nostra despre Ioanu Voda celu Campitu, in care analizáramu pre largu rolulu boeriloru fatia cu opinc'a in secululu XVI, d. P. Carpu, inchipuindu-si ca pinte acei vornici de pre la 1572 aru fi fostu si vre-unu stramosiu de ai domniei sele, scrise vre-o doi articulasii in vre-o dóne foitie, laudandu-se apoi pre tote respanthiele, cumca a sfasiatu, a ucisu, a abimatu opera nostra.

Noi n'amu respunsu atunci nimic'a la nisce improvisatiuni, caror'a negámu insusi dreptulu de esistintia; cáci unu momu mai inainte de a se apucá a critica productiunile altor'a, trebe se fi produsu elu insuai macaru câtu de putinu, ceea ce remane pâna acum unu pium desiderium in privint'a dlui P. Carpu.

Astadata, vedindu-ne din nou pre calea cea burgesa de a combate inalt'a nobletia, d. P. Carpu cautá in giuru-i o arma, cu care se parioze loviturile nostre, si gasindu la indemana dram'a Rasvanu-Voda, striga cu aerulu unui Archimedu: „ét'o! lasati-me pre mine! o se topescu eu pre Hajdeu! sa ne atace elu pre noi pre boieri!“

De-si d. P. Carpu este unulu dintre cei trei redactori ai diariului „Tier'a“, totusi, nu se scie din ce cauza, domni'a lui preferi a publicá critic'a sea in fóia iesiana „Convorbirile literarie“, deve-

*) Amesuratu promisiunii reproducemu si reflexiunile dlui Hajdeu dupa „Rom.“ la critic'a de dlui Carpu. R.

nita celebra prin poesiele dlui M. Cornea si prin articolulu dlui Iacobi Negruzzi despre museulu dela Iasi, unde dice, intre altele, ca s'aru fi aflandu tabloulu lui Caravagio reprezentandu capulu lui Pompeiu cu barb'a lui Ioanu Botezatoriulu si pre Cesaru in Costumulu evreescu alu lui Herodu!

Trei pagine au fostu de ajunsu teribilulu d. P. Carpu pentru a probá, ca Rasvanu Voda nu este o drama, ca Rasvanu Voda nu are actiune, ca Rasvanu Voda nu are caractere, ca Rasvanu Voda este scrisu intr'o limba monstruosa, ca Rasvanu Voda nu are nici unu singuru versu, nici o singura silaba, nici unu singuru cuventu cum se cade, in fine, ca Rasvanu Voda este o nulitate completa.

Priviti, buna óra, personagiulu lui Sbieroa! — strigá d. P. Carpu. Elu este sgárcitu si lasiu totu deodata, ceea ce-i preste putintia, de vreme ce dóne pasiuni na domina nici odata intr'unu singuru omu, incátu sgárcitulu neputendu a fi lasiu, de vreme ce lasitatez este o pasiune, trebe neaperatu cá sa fia unu erou.

Asia dara d. P. Carpu nu póte a-si stapani indestulu indignatiunea in fati'a bune primiri, ce avuse dram'a nostra pre scena si in publicu; protestá apoi cu energia, „vediedu ca ea gasesce unu resunetu neacceptatu“; si in fine esclamá cu durere: „Ce placere de a produce póte avé unu a-deveratu poetu cá d. Alessandri, candu totu acele „laure ascépta pre pseudo-poetulu?“

Simtiulu de umanitate ne fortéza a calcá regu-la modestiei, punendu unu balsamu pre ranele dlui P. Carpu.

Dilele trecute d. V. Alessandri visitase Bucuresciulu si veni lamine intr'adinsu, fara sa ne fi intalnitu din azardu, numai pentru a-mi spune, ca a cetitu pre Rasvanu Voda de dóne ori, adaugendu cu amabilitate negresitu esagerata, cumca la gasitu, „cea mai buna drama romanésca in versuri, atátu prin desvoltarea actiunii si a caracterelor“, pre-cum si prin limba, prin tablouri si prin versificatiune.“

Totu astfelu se pronunciasse in tempulu siederei sele in Bucuresci venerabilulu d. Cipariu celu mai mare filologu alu româniloru, pre care mai de une-dile totu diariulu „Convorbiri literarie“ nu se sfiá a reduce cu dispretiu, prin pen'a unui copilu, la valórea unui zero.

Prin urmare, d. P. Carpu póte fi incredintiatu cu satisfactiune, ca succesulu lui Rasvanu Voda nu supera nici pre unu Cipariu, nici pre unu Alessandri, ci numai pre acei critici nemilostivi, pre cari pre de o parte ii róde necesulu de a nu fi produsu seu de a nu puté produce nimic'a ei insusi, iera pre de alta parte nu le placu in dram'a nostra numeroasele pasagie despre ciocoi, zugravindu acele triste tempuri, candu gróz'a boerului silea pre bietulu românu a cautá refugiu in umbr'a codrului:

„In orasiu totu-i robie: celu mai micu si celu mai mare
„Toti cá unulu póta lanturi, toti cá unulu gemu in fiere;
„Fia care este sluga, si nici unulu nu-i stapanu,
„Insusi Voda cu rusine; se robesce la stapanu!...
„Pre candu aicea stejarulu lângá buruena cresce,
„Dar fia câtu de puternicu, elu pre dens'a n'o robesce;
„Iar salbatecele fiare, ce flamande retacescu,

purere loru cele subliate prin nefavorea temporilor, pentru ca sa pota tine baremu unu pasu incetu, ormandu-ve dv. in cultura; faceti dara ca puntea amintita de d. deputatu alu Seghisiorei sa se puna si catra noi; faceti ca dis'a exprimata aici in sal'a acest'a si in alte partii: „natiunea sasésca e putatorea culturai in orientu“ se devina fapta si fatia cu noi romanii; puneti, — caei e temputu supremu — o legatura salutară pre ranele cele multe sangerande ale trecutului.

Recomendu propunerea mea si propunu mai departe ca acest'a sa fia indrumata la comisiunea bugetaria spre darea parerei.

Se da comisiunei bugetarie.

Mai vine apoi propunerea pentru infiintarea un-i scóle agronomice, spre care scopu sa se cêra b nulu fiscalu dela Paucea; propunerea pentru tiparirea operatulu socoteleloru; apoi se alegu comisiunile.

Clusiu 30 Novembre 1867.

Din'a de astadi, din'a onomastica a Escelentiei Sele Parintelui Archiepiscopi si Metropolitu Andreiu Br. de Siagun'a s'a celebratu si aici intru unu modu pre catu s'a pututu mai solemn.

Cultulu divin u'a celebratu P. Protopopu Vasiliu Rosiescu insotitu de Rvdismulu P. Capelanu campestru si Assesoru consistorialu a Caransebesiului, Ioane Crisianu, de P. Ioane Prodandiu Somesfaleu si P. Parochu tineru alu Marisielului Teodoru Lungu.

O inepresiune placuta au facutu asup'r'a pnbliculu cantările liturgiei executate de chorulu vocale sub conducerea Dlui juristu Ioane P. Popescu. Inepresiunea acest'a cu atât'a a fostu mai mare si mai placuta cu catu ca primisti si respective primiste au cantatu Domnisiorele Maria Ianchi si Elisabetta Rosiescu, cari speramu ca si de aici inainte, din candu in candu, ne voru causâ placere, incantandu-ne cu tonulu loru celu atâtu de placutu.

Nu putemu trece cu vederea nici acum bonitatea cea aratatu Domnulu Colonelu Czapek fatia cu noi, disponandu ca armonia capelei militari Br. Alemanu se marésca solemnitatea Serbatorei acesteia prin executarea câtoruva piese, ce s'a si intemplat executandu-se dupa ritulu orientala „Cheruvicu si Pricésna“. Dupa „Si pentru toti si pentru tote“ chorulu a intonatu frumosulu imnu „Eta din'a cea dor tal“ La finea cultulu divin Parintele Prot. rosti din genunchi o rugaciune pentru indelungat'a vietia si sanatate a bunului si marelui nostru Archipastoriu. Dupa acestea totu P. Prot. intermini scurti aretâ insemnatatea dilei acesteia, adaugendu ca Esc. Sea Par. Metropolitu Andreiu pentru sacrificiele cele mari ce le-a facutu pentru turm'a incredintata pastoreirii Sele, merita afi scrisu cu litere nesterse in anima fia-cârui românu adevoratu cu atâtu mai vertosh a fiiloru Sei sufletesci.

„Omora serman'a jertfa, pre care o nimerescu,
„Dar no 'njuga in robie, ca fiar'a cea omenésca,
„Care prad'a-i n'o ucide si n'o lasa sa traiesca!...
„In orasiu totulu se 'ngropa si putrediesce de viu,
„Le locuinta angusta, si rece ca unu sicriu,
„Unde suflarea se curma, unde vezduhulu lipsesce,
„Unde câramida, lespedi, lutu si piatra se 'nvelesce!
„Pre candu aicea verdeat'a, ne tine locu de parati,
„Ne acopere numai frundi'a si numai ceriulu maretiu,
„Iar' josu s'asterne covorulu, vapsitu cu mii de vepsele,
„Ce insasi firea i-lu tiese din ierburi si floricele!...
„Lumea in sa de departe. ne numesce cu fiori
„Hoti si ucigasi de omeni tâlhari si omoritori...
„O nu mosiule! nu crede! Asia a fostu totudeaun'a,
„Ca de celu gonitu se leaga clevetirea si munciun'a,
„Precum muschiulu impresora copaciulu, pre care-lu tai,
„Si nu-lu lasa pân' ce viermii i-lu prefacu in putregaiu!
„Seraculu tieranu, ce perde vitisiorele seau plugulu,
„Neferice robu, ce fuge blastamandu biciulu si jugulu,
„Toti cei slabi, isbiti de sorta, ameriti si apesati,
„Alfa 'n codru mangaere si ne dau nume de frati!
„Candu privesci tota Moldov'a aruncata 'n jafu si 'n sila,
„Pre cei buni in neputintia, pre cei rei fara de mila,
„Veneticulu si pagânulu, celu de neamu si celu bogatu,
„Numai ei avendu dreptate si la Voda si la sfatu,
„Caciuliti de tota lumea, fara grija de nimica;
„O! atunci i-ti pare bine, candu deodata se redica;
„Spaima de haiduci in tiara, nascuti din alu tierai chinu,
„Precum o durere cruda nasce câte unu suspinu!...“

Ceremonia se inchia prin executarea imnului popularu de câtra armonia capelei militare.

C. N.

Zernesci 1 Decembre.

Domnule Redactoru! Sum siguru ca din'a din din 30 Nov. de 20 de ani încôce este indoita serbatore la crestini nostri, si ca aceea sa serbeza din partea tuturora crestineloru gr. or., ca din'a onomastica a Capului loru bisericescu, cu o rara pietate. De aceea nu potu intrelasa nealinsa acea impregiurare, ca mergendu si eu la Zernesci, si vedindu ca si acolo, acea di, este o serbatore rara, audindu apoi campanele b sericei chiamandu pre crestini la S. biserică, mersiu si eu. Acolo aflau afara de poporu pre toti domni amploiatu dela judicatoria si oficiulu tractuale din locu. Cantările, cele armoniose si mangaiose ale tinerimei scolare le executâ unu choru de musica vocala, compusu din vre-o 40 tineri plugari, cari sub conducerea dlui Invetiatoriu din Poian'a-Marului Iosifu Micu, intona din podisiorulu bisericei Imnulu Archierescu „Eta din'a cea dorita“ cu tota maestria. Dupa care apoi urmâ o cuventare a Parintelui Protopopu Ioann Melianu, despre meritele cele mari si multe ale Escel. sale Parintelui Metropolitu, si despre recunoscint'a cu care-i datoresce poporulu nostru.

Impregiurarea acest'a de Redactoru este o dovêda eclatanta despre stima in carea stâ Archiereulu nostru la poporulu nostru, de alta parte in sa este si acea dovêda, ca unde suntu preoti culti, propasiesce tare si poporulu in cultura — Onore dada Parintelui Comsi'a, carele s'a nisutu intru infiintarea corului, si carele cum audu, se nisuesce intru luminarea poporului, tinendu in tote Duminecile catechisare cu tinerimea de ambe secse.

Unu calatoriu.

S. 14 Decembre 1867.

Intr' tote minunile câte se intempla in din'a de astadi trebuie se instramu si pre aceea, ca pentru functionile la cartila funduarie abia s'a denumitu unu românu.

Mirarea inse cea mai mare e, ca intr' cei denumiti numai unu transilvanu magiaru e adâ, carea impregiurare da ansa a-si varsâ „Unio“ in nr. 56. antipaliâ sua espectorandose in amar a deceptiune, ca a) denumirile nu sa'u facutu pre calea „concurseloru“, a câror'a publicare au asteptat'o, si ca b) din Ungaria nu sa'u tramisu numai ca de sementia Amploiatu, ceilalti inse indigeni, adeca transilvaneni, cari mai bine cunoscu locurile de localisatu ca strainii, ci viceversa s'a intemplat! Nu e destulu atâta, ci se plânge „Unio“ inca si despre aceea, ca Transilvania e reu reprezentata la ministerie si erumpe in cuvintele acelea: c'a in nume de reu s'aru lua acca mesura, prin care se inunda Transilvania cu amploiatu de dincolo de „Királyhâgo“, pentru ca nu asceptâ dela regimulu magiaru, ca aceat'a sa calce in urmele lui „Bach-Schmerling!“

Dêca aru fi esitu aceste lamentări intr'o fôia ne magiara, nu te-aru prinde mirarea, dara dêca o cetesci intr'un'a fôia magiara, si in specie in „Unio“, carea nu vrea se scie de alta separare intre Ungaria si Transilvania, decâtu „Királyhâgon innen“ si „Királyhâgon tul“, apoi mirarea nôstra se potentieza la supremulu gradu! — Si cumu nu? candu scimu bine, ca „Unio“ au fostu incântata de tote mesurile unionistice de pana acum; si acum i-si întorce capeneagulu si se vaiera, dêca se denumescu amploiatu din Ungaria in Transilvania si-i numesce pe aceia „straini.“ La acest'a nu potemu dice alt'a, fara atât'a, ca cui ii place unionea absoluta a duoru tieri intrupate, care laolalta facu un'a patria, acealua se-i placa si aceea, dêca se denumescu amploiatu din aceasi unita patri'a din ori si care llnutu, pentru ca toti 'su fiit aceleiasi patrie, cari trebuie stimati. Dêca s'au luptatu si se lupta „Unio“, pentru unionea reala, si nu vrea sa scie nici ca câtu de o unione personala, care concede câtusi de câtu Transilvaniei autonomi'a atunci placa-i bine si urmările! Dêca aru fi secundatu ea la parerile nôstre, ca se sustinemu câtusi de câtu autonomi'a „Transilvaniei“, atunci nu aru fi silita a se vaiera asup'r'a nerespectarei transilvaneniloru, pentru ca o autonomi'a unei tieri nu concede inundarea de amploiatu straini in tier'a nôstra, de cari inca si astadi avemu destui, nu numai de dincolo de „Királyhâgo“, ci si de dincolo de Lait'a! Si daca nea-ti fi datu noua ascultare, ca se ne intielegemu fratiesce aici

in patria nôstra despre conditionile unionei, atunci nu a ti avea ocaziune de lamentări in contra „strainilor“ amploiatu, neci nu aru domni neintielegere intre noi si dv. ci impartindu panea fratiesce amu merge mâna in mâna cu dv. spre salutesa patriei; dara asiâ trebuie se gememu cu totii sub o stare anormala, in carea nea-ti adasu si se ne uitâmu cu ingrigire inaintea unui viitoru nesiguru.

Cestiunea Romei in corpulu legelativu alu Franciei.

(Urmare)

Temerile regimulu francesu au inceputu deja in Februariu, in Maiu si Iuliu totu mai crescura. Ministrulu esterneloru desvolta o supraveghiare forte activa, dara lipsita de rezultatu. Elu scris ambasadurulu nostru: Te insiela. Iera ambas. response: amu graitu cu presedintele cabinetulu italianu. Decieri ne tienu de risu, dara promise mâne se nu ne mai insiele. Acest'a lenisci pe ministru. Inse in din'a următoare éra si sosira de pesie alarmatorie si incredere de nou.

Potu dice cu dreptu cuventu ca onorabilulu dn. Ratazzi nu e ministru cu sentiminte inimice pentru Franci'a. Elu a fostu ministru unu anu intregu, si in acestu anu intregu a tienutu necorupta la adevoru, iera Franci'a n'a protestatu neci o data.

Ni aducemu a minte de sosirea generariulu Garibaldi la congresulu de pace. Regimulu nostru a interpelatu pe Ratazzi. Acest'a asigurâ ca nu trebuie se se porțe grigia in privint'a lui Garibaldi, iera cabinetulu francesu se incredû deplinu in Ratazzi.

Daca regimulu cu decisiune si fara sfiela ar fi deschiaratu: voi intreveni de comva s'ar face atare sila s. scaunu, atunci nici ca s'aru fi facutu. Corpulu legelativu de siguru ca nu aru fi facutu. alta-ce la asemenea ocaziune. Deci trebuie se resulte ca regimulu a provocatu greutatile ce le-aru fi potutu evita. Curendu se aretara acestea in marimea lor. Garibaldi paséza pintre siepte nai ce-lu pazescu. Elu vine la Florent'a, arangieza multimea si trece granitiile. Intr'acestea flot'a nôstra se intrunesce la Toulonu. Se da ordinu se pornésca, contraordinu: in fine se decide cu seriositate se pornésca.

Post'a regimulu silitu la acest'a? Ba nu, numai interesele francesi se tieneau naintea ochiloru. Acestea inse suntu coordinate cu ale Italiei. Insu si ministrulu dechiara ca unitatea Italiei e nedesbînabila de pacea Europei. Atunci dara de ce s'a intreprinsu o speditiune ce pe Itali'a cu sil'a a trebuitu se ni o instraineze si care a potutu se devina unu semnalu pentru o conflagratiune generala? Sublimitatea Italiei se cunoscea. (Larma.) Se potea sa se crutie si sa se faca contielegere cu regimulu italianu. (Intrerupere).

Decumva speditiunea intentiunâ o deslegare definitiva, a-siu fi putut'o pricepe. Dara ministrulu de esterne marturisesce insusi ea prin aceea nu s'a otarunitimic'a, ba chiaru cumca greutatile s'aru fi inmultitu.

Erâ deci in interesulu nostru se nu superamu Itali'a si se nu-i versamu sângele.

Daca Franci'a si Itali'a ar fi scutitu pe s. parinte, pe bas'a unei contielegeri comune, atunci acest'a nu aru fi fostu amenintiatu de armele garibaldi-ane. Se fie ocupatu trupe francesi si italiene, laolalta, Rom'a. (Sgomotu). E fapta nedisputabilu militarescu ca armat'a nôstra a ajutat'u pe cele papale intru persecutarea si nemicirea ordoloru, de si intereselor francesi le éra opritu in prim'a linia a lasâ sa se verse sânge italianescu prin mana francesă, sângele celoru ce nesmintitu suntu sedusi, dara in loptele dela Magenta si Solferino s'au luptatu la partea nôstra. Nu, nôue nu ne éra permisu a-i tratâ de neamici, Precumu politic'a asiâ si umanitatea ne prescriâ acêta detorintia. (Consentiri de stang'a vorbitoriulu). Regimulu francesu nu a procesu asiâ. Trupele nôstre ajuta corpulu papale cu armele lor perfectionate, cari pe omeni i sece- ra precumu cós'a spicele. (Intrerupere).

De aici fras'a ce a facutu influintia atatu de intristatoria in Europ'a: arm'a de Chassepota a produsu minuni — dise raportulu generariulu. (Intrerupere cu larma.)

Intielegu necesitatile de resboia; dara marturisescu ca me intuneca la minte candu aflu in atare raportu ca glorifica nemicirea omenimei. (Larma de nou.) Iera acestu cuventu nu a valematu numai inimile francesi, in Itali'a s'a primitu cu indignatiune neesprimabila.

In Milano si Neapole se gonira toti lucratorif

francesi. (Contradicere.) Potu citá o epistola dela unu negutiatoriu de nationalitate francesá, elu constatéza ca s'a formatu o reuniune cu numele „Liga pacifica“ ce are de tema a eschide produsele franceze dela consumulu italianu.

Cum de nu observati ca acésta pretinsa nedependintia ce papei i veni din esistintia domniei lumesci, totudéan'a a fostu numai servilismu? cumca suveranulu papalu candu adauge corón'a catra tíara (mitr'a episcopésca.) se patéza cu tóte petele omenimei? (Larma.)

In acésta privintia voiu dá insumi o proba din istoria bisericésca. De la intemeierea crestinismului pana in dilele nóstre a numeratu biseric'a 257 de papi; 95 pana-la 756, in epoc'a in care Pipinu celu scurtu a datu Romagna — spre a i multiamí pentru ca sanctionase usurpaliunea sea; dela 756 — 1867 se numera 162 de papi. Acumu, dintre cei 95 d'antaiu se canonisara 69; dintre cei 162 ce urméza lor, numai 10; (Risu in mai multe scamne.) Asiá biseric'a insasi se indrépta, si are dreptate; cáci papii cari totuodata erau si domnitori lumesci erau siliti se practizeze cu multe nedreptati, si eu a-si poté areta regime papali cari intr'adeveru au fostu cele mai sangerose si mai petate intre tómonarhieles omenesci. (Citéza cuvintele Papei de la 1848 :) „Mai multi domnitori ne invita sa ne unimu cu densii in resbolu; noi dechiarámu ca atare otarire jacé afara din cercula consuatuiriloru nóstre, departe de noi, cari suatemu reprezentantii lui Ddiu, a pácei si a iubirei, si cari nutrimu pentru tóte popórele si pentru tóte rasele de ómeni asemenea nemarginita iubire. (Miscare.)

Mai multe voci: E sublimu.

J. Favre: Da, e sublimu, inse esprimandu aceste cuvinte, pap'a si-a depusu corón'a p ntru a tíene tíar'a, a-si cere inderetru acésta coróna—insémana a nemici tíar'a. De nu s'ar fi intemplat a dou'a interventiuene, Pap'a esindu din Rom'a a mana cu bat'a essilatului, erá mai mare decâtu remanendu in cetatea ce a costatu sángele aloru 600 de italiani. (Sgomotu.)

Invetiatoriu ddiescu n'a spusu apostoliloru se se imbrace cu pancelu, arme si — coifu. Elu a disu: celu ce radica sabi'a, va peri de sabia. Marirea lui a facu'o resignatiunea lui.

Astadi in loculu pacii se aréta arm'a cu care l'au aperatu pre Pap'a. Dupa parerea mea neci o di n'a fostu mai fatala pentru puterea lumésca a Papei decâtu diu'a invingerei. (Miscare.)

Se vorbesce ca óre intruní-se va conferintia, séu nu. Ce se faca Pap'a la conferintia? A se infatisá insémana a renunciá, séu a fi detronatu. (Sgomotu.) Pentru ca conferintia nu va poté deslegá cestiunea intru'nu modu contrariu principiiloru civilisatiunii si ideiloru moderne.

Pana acum'a aru fi retacire a crede ca protulu supremu se va impacá cu progresulu, cu libertatea, cu cugetarea moderna.

De o parte e societatea cetatianésca cu aspiratiunile si sperantiele sele; de cealalta parte stá Pap'a care ni aréta trecutulu.

La 20 Maiu a disu Imperatulu ca opusetiunea scaunului papale e caus'a neliniscirei publice in Europ'a. A vorbitu adeveratu.

Se depingu periclele ce le aducu materialismulu si denegarea esistintiei lui Ddiu. Eu nu me tienu de aceste doctrine, in tocm'a precumu sum inamiculu acelor'a cari denéga preceperea omenésca, si cari astfelu despretiuescu pre Ddiu carele ni-a daruitu acésta precepere.

De vomu scuti principiile din enciclica, canta se ne grigimu de o ocupatiune permanenta in Rom'a, cáci de locu ce ne-ámu retrage, rescól'a s'aru ivi.

La 1859 aveau austriacii in Romagna 35,000 de barbati. Dar voi a-ti fi mai uriti de catu austriacii, si pentru ca v'aru uri Itali'a intréga (sgomotu) va trebui se tíneli 40—50,000 barbati acolo, ceea ce ni-aru costá in fie-care anu 100 de milióne, tóte in folosulu puterei lumesci, pre candu invetiamentulu poporului nostru e decadiutu, éra drumurile vicinale stau necladite. Si sciti pentru ce aceste sacrifice? pentru enciclic'a de le 1864 prin care S. Parinte vestesce eresiele, si intre altele dice cá e eresia: nedependintia puterei lumesci a principiloru si popóreloru.

Credintia, cumca filosofi'a, moralulu, dreptulu

civile se poté emancipá de autoritatea besericésca — ierási e eresia.

Eaca doctrinele la cari ne-aru reduce (Sgomotu.) Sciu cumca guvernulu prin consiliulu de statu a sfartiatu enciclic'a, acea carte a obscurantismului, a sferticat'o in trentie cá se faca din ele ghiulele pentru Chassepotu. (Miscare. mare. Aplause in stang'a.

In siedintia din 3 dec. au vorbitu la acestu obieptu Chesnelong si contele de la Tour pentru intereintiune, féra Guéróltu contra. Asisdere I. Simonu care fu alu doile oratore i-si duse rol'a prima. Dlu vre se desparta puterea lumésca de cea bisericésca, chiaru intru interesulu religiunei. Prin intrevenirea nóstra l'amu facutu pre Pap'a unu rege scutitu de noi. Scutirea nóstra i nimicesce nedependintia. Formul'a lui Cavour „beseric'a libera in statu liberu“ trebuie se devina realitate. Libertatea catolica aru fi inceputulu libertatei generali ce o dorésca din tóta inim'a si ce catolicismulu trebuie sa dorésca; pentru ca cel'a ce se teme de emancipatiunea cuventului, acel'a n'are incredere in religiunea de care se tíne. (Aplause.)

Guérólt la capetu vorbí mai bine dicendu ca guvernulu n'are nici o politica, si ca de acum inainte nu va mai fi guvernamentulu „lu voiu combate cu tóta energi'a“ nu va avé inimicu mai resollu de catu pre mine. (Aplause la opositiune. Sgomotu in majoritate.)

In siedintia din 4 l. c. vorbí Thiers codemmandu — precumu a indatinatu — politica care a infiintiatu unitatea italiana. Puterea lumésca a Papii e o garantia necesaria pentru libertatea consciintiei catoliciloru din lumea intréga. Franci'a trebuie sa fia protectorulu aloru 200 milióne de catolici. Din situatiunea critica de astadi Franci'a poté scapá numai prin unu actu de marinitate. Se dica Italiei: Amu compromisu interesele mele nemijlocite candu amu incuviintiatu aliantia tá cu Prussi'a, amu lasatu, cá lumea sa se indoiésca despre loialitatea mea candu ti-ámu predatu statele mici italiane. Unu lucru in sa nu-ti potu predá, este onórea mea, este predaree Papei.

In siedintia din 5 l. c. Rouher ministrulu de statu luá cuventu pentru aperarea politicei guvernului. Interveniunea de Rom'a e justificata din punctu de vedere moralu, religiosu si socialu. Vorbesce despre cunoscut'a religiune a lui Garibaldi dela Ginevr'a ce erá sa se puna in loculu catolicismului. Franci'a s'a dusu la Rom'a cá sa opréscá revolutiunea care dela Ginevr'a a molipsitu si Parisulu si are trei trepte: Rom'a, Florenti'a, Parisu. Nisce proclamatiuoni spre acestu scopu n'au reesitu la Parisu. Trupele nóstre voru fi in Rom'a pána va recere „securitatea“ Papei, adeca pána va pune nu numai linisce materiala ci si garantie serióse. Itali'a nu va intrá nici odata in Rom'a si totu odata guvernulu francesu vrea sa consolideze unitatea italiana. Aceste dóne lucruri trebuie sa stee lánge olalta. Invoiesce-se camer'a? (semne de invoire) deci sa dee guvernului votu de incredere, si desclinitu majoritatea sa nu se desfaca. (Siedintia se intrerumpe.) Rouher dechiará ca sub „securitate“ a priceputu teritoriulu de astadi alu Papei.

Favre nu pricepe acea politica a lui Rouher cum incape papatulu lánge unitatea italiana?

Rouher cere cá increderea cátra guvernulu sa se arete prin trecerea la ordinea dilei preste interpelatiunea lui Favre.

Se trece la ordinea dilei cu 237 de voturi contra aloru 17.

Interpelatiunea pentru politic'a din Germani'a va veni luni la ordinea dilei.

„Albin'a.“

Varietáti.

* * * O epistola practica. Dlu Invetiatoriu I. M. din B. ne impartasiesce o epistola indreptata cátra unu jude comunalu din B. din partea unui cunoscutu alu seu. In caletoria mea, dice acest'a in epistola, nu demultu amu trecut prin satulu Dtale B. spre Orescia, si amu vedintu ca strad'a principale a acestui sat, care (ulitia) erá inainte numai cu vre-o cáti-va ani totu odata si drumu de tíera, si se — tínea in stare buna — necurátindu-se, dupa o plóia buna si noroiu séu mocirla care a ajunsu la tiermurii siantiuriloru, se va versá de se-

curu preste uliti'a fosta odata si drumulu de tíera candu apoi uliti'a aru deveni cu privire si la situatiunea locului in starea incátu in tempu ploiosu si vitele slobode s'aru inglodá necum rótele careloru si ómenii. Deci déca s'aru desfundá si curatí aceste siantiuri, uliti'a acést'a nu va fi espusa ruinárei, si celu putínu numai odata in anu portandu-se petrisiu pre ea, s'aru putea tínea in starea ei cea buna.

Mai departe se arata folósele curatirei si atrage atentiunea competintiloru asupr'a detoriei de a curatí drumulu, si purtarea unei párti a mocirlei afara din sat, dara tocm'a pre mosii, cari i-aru si ingrasiá, si satenii aru fi de siguru multiamitori, pre candu de aru remanea siantiurile necuratíte, uliti'a s'aru stricá, si apoi si celu mai amaritu saténu aru díce: ca dregatori'a satésca nu a fostu activa, ba a fostu chiaru slabanóga, ca a lasatu de s'a stricatu uliti'a cea buna.

Aru fi bine déca s'aru scrie si in protocolulu siedintieloru antistiei comunale acésta scrisóre prin Domnulu Notariu comunalu. N'aru stricá sa — trimita si domnului jude procesualu — szolgabiro — spre aprobare in urm'a cárei'a apoi si acel'a saténu care aru fi esia orbitu de minte, cátu sa nu védia folosu din curatienia siantiuriloru, si prin urmare nu aru vrea sa iésa la lucru, se va putea scóte cu sil'a.

Omulu dara trebuie sa fia mai scuturatu, mai iute, mai cu inima, mai intreprindiatoriu, si cugetandu si la venitoriu, sa se ferésca de bine, care este unu pecatu mare si aduce reu si omului singuratecu, si omenimei. T . . .

Dlu Invetiatoriu dice ca judele comunalu n'a despretiuitu sfatulu pretinescu, ci l'a pusu in lucrare si in urm'a la comun'a intréga i parú b'no de mesur'a ce a luat judele pentru curatirea drumulu din sat.

* * * Clubu nou are sa se infiintieze in Pest'a din nationalitátele nemagiare. Scopulu se vede a fi solidaritatea nationalitátiloru nemagiare cá contraopdu esclussivismulu magiaru, in tóte cestiunile legilatiunei. Románii dupa cátu audimu inca iau parte la infiintiarea clubulu, si chiaru si transilvanenii.

* * * In dilele trecute a mai esitu unu jurnalulu nou. „Tunetulu Orientulu.“ Ideile ce vediarámu in numerulu întâiu recomanda acestu jurnalulu, care se vede ca voiesce sa conlucreze de acordu cu partit'a nationale. „Tr. Carp.“

* * * Ni se depesiéza din Turnulu Severinulu ca la trecerea Generalulu Langyewicz pre acolo, in voiagiulu ce face spre Rusciuk, tractatu fiindu cá sugrumatoriu alu crestiniloru, i s'aru fi cántatu de de dóne ori musica de mátie (pisice); si ca mergendu la 30 Novembre trecut, impreuna cu mai multi polonesi emigrati, la o bereria, unulu din acei emigrati, care servá si de companionu de voiagiulu lui Langyewicz, a trasu dóne palme unui betránu de 62 de ani, cetatiénu din T-Severinulu, cu cuventu ca aru fi de partit'a crestiniloru orientali (?). „Tr. Carp.“

Nr. 3—2 Edictu.

Georgiu Pravetiú din Halchiu, carele de 8 ani dile a parasitu cu necredintia pe legiuit'a lui sotie Paraschiv'a, nata Ioanne Sincanu totu din Halchiu, fára a se scí loculu petrecerei densului; este prin acést'a citatu, cá in termenulu de siese luni de dile, dela datulu presente, sa se infatsiedie inaintea subscrisului Scaunu protopopescu, pentruca la dincontra si fára de densulu se va decide in intielesulu SS. canóne, divortiulu cerutu de saci'a sea. Brasiovu, 24 Novembre.

Scaunulu protopopescu gr. or. I alu Brasiovului.

Iosifu Baracu,
Protopopu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 17/5 Decembre 1867.

Metalicele 5%	55 85	Act. de creditu	184 80
Imprumut. nat. 5%	65	Argintulu	119
Actiile de banca	677	Galbinulu	5 75